UMAR

Urad Republike
Slovenije za
makroekonomske
analize in razvoj

28. april 2020

TEKOČA GOSPODARSKA GIBANJA
od 20. do 24. aprila 2020

Razpoloženje v gospodarstvu se je aprila pod vplivom epidemije koronavirusa in ukrepov za njegovo zajezitev izrazito znižalo. Zaupanje v večini dejavnosti je bilo nižje kot v času ekonomsko finančne krize pred desetletjem, močno so se poslabšala pričakovanja. O nizki gospodarski aktivnosti priča tudi poraba elektrike, ki je bila v tednu po veliki noči za 18 % nižja kot pred letom. Tovorni promet po avtocestah je aprila ostal medletno nižji za okoli 40 %.
Dostopni podatki za druge dejavnosti kažejo, da je epidemija že v marcu občutno vplivala na njihovo aktivnost. Z zaprtjem prodajaln z nenujnim blagom sredi marca so po predhodnih podatkih marca močno upadli prihodki v trgovini na drobno z neživili in v trgovini z motornimi vozili. Nadalje pa se je povečal prihodek v trgovini z živili. Z zaprtjem mej in vseh gostinskih in nastanitvenih obratov se je marca izrazito zmanjšalo število prenočitev vseh turistov, kar bo pomembno vplivalo na prihodek v gostinstvu. Zaradi izbruha epidemije pričakujemo tudi upad prihodkov v storitenih dejavnostih, ki so v prvih dveh mesecih v povprečju ostali na ravni doseženi konec lanskega leta.

Gospodarska klima, april 2020

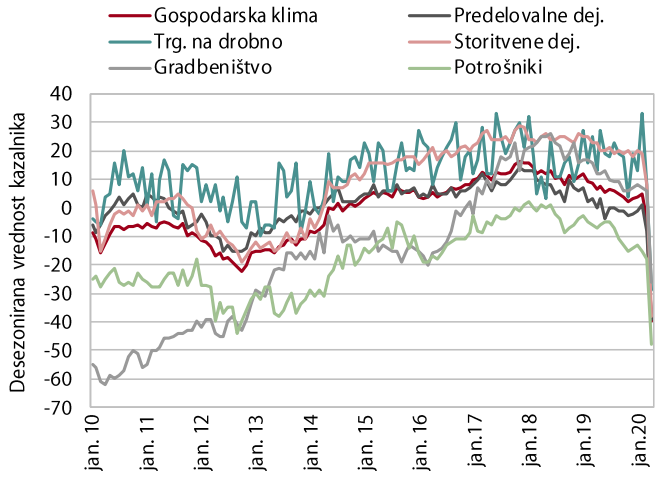

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Razpoloženje v gospodarstvu se je aprila močno poslabšalo in je najnižje v zadnjih petnajstih letih. Zaradi širjenja epidemije koronavirusa so se poleg precejšnjega poslabšanja kazalnikov stanj v vseh dejavnostih močno znižala pričakovanja. Zaupanje se je najbolj zmanjšalo v storitvenih dejavnostih in v trgovini na drobno. V vseh dejavnostih (z izjemo gradbeništva) je bilo zaupanje aprila nižje kot v času ekonomsko finančne krize pred desetletjem. Na najnižjo raven, odkar so na voljo podatki (od leta 2005), pa je padlo tudi zaupanje potrošnikov.

DODATNE INFORMACIJE: telefon: 01 478 10 04, 030 451 939, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si

Poraba elektrike, april 2020

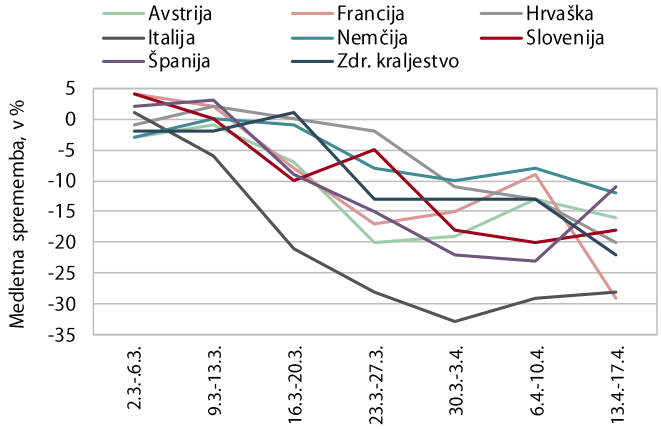

Vir: ENTSO-E in Bruegel.org.
Opombi: Upoštevana je samo poraba v delovnih dneh v času med 8. in 18. uro. Odstotki so prilagojeni za temperaturne razlike.

Upadanje porabe elektrike, ki je eden izmed pokazateljev gospodarske aktivnosti, se je v Sloveniji v tednu po veliki noči nekoliko zaustavilo. Podatki kažejo, da je bila takrat poraba nižja za 18 %[1] glede na isti teden lanskega leta, medtem ko je bila v tednu prej nižja za okoli 20 %. Tudi v večini drugih držav, ki so prikazane na sliki, vidnejših znakov krepitve porabe še ni bilo zaznati, razen v Španiji, kjer so v zadnjem tednu začeli s sproščanjem ukrepov, ki so bili sprejeti za zajezitev širjenja koronavirusa.

Promet elektronsko cestninjenih vozil[2] na slovenskih avtocestah, april 2020

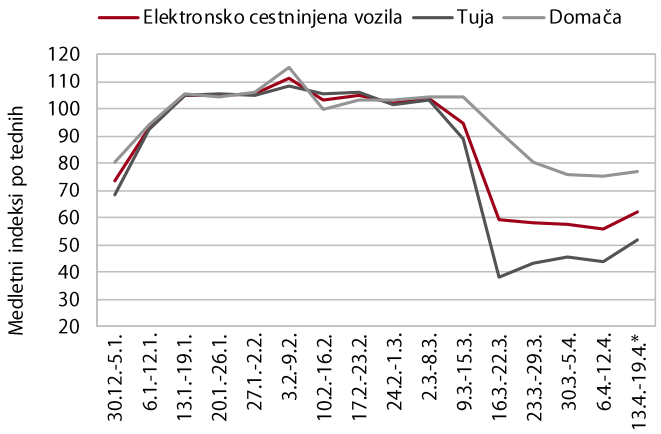

Vir: DARS (posredovana interna poročila). Opomba: *V izračunu upoštevamo le dneve od torka do četrtka; prilagoditev UMAR.

Promet tovornih vozil na slovenskih avtocestah se je od razglasitve epidemije občutno zmanjšal. Po uveljavitvi domačih in tujih omejevalnih ukrepov sredi marca se je promet tovornjakov, merjen s številom opravljenih kilometrov, medletno znižal za več kot 40 %, v tednu po veliki noči pa izboljšal[3]. Znižanje prometa tujih tovornjakov (za prek 60 %) je bilo na začetku epidemije precej večje kot pri domačih prevozih, a se je ta razlika v tednu po veliki noči nekoliko zmanjšala. Manjši upad prevozov tujih tovornjakov po veliki noči bi lahko bil tudi rezultat ukrepov EU o zagotavljanju prostega pretoka blaga na mejah ter rahljanja intenzivnosti ukrepov v nekaterih bližnjih državah.

[1] Zaradi primerljivosti z drugimi državami sta iz izračunov izločena letošnji velikonočni ponedeljek in lanski petek pred veliko nočjo, kar pomeni, da so upoštevani zgolj trije dnevi (tj. torek – četrtek).
[2] Elektronsko se cestninijo vozila, pri katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone. Ker prevladujejo, poenostavljeno govorimo o tovornih vozilih oz. tovornjakih.
[3] Zaradi praznika smo prilagodili število upoštevanih dni v izračunu. Ker trenutno velja preklic omejitve vožnje ob vikendih in praznikih za tovorna vozila je del prilagoditve podatkov tudi izločitev sobote in nedelje iz izračuna.

DODATNE INFORMACIJE: telefon: 01 478 10 04, 030 451 939, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si

Cene industrijskih proizvodov slovenskih proizvajalcev, marec 2020

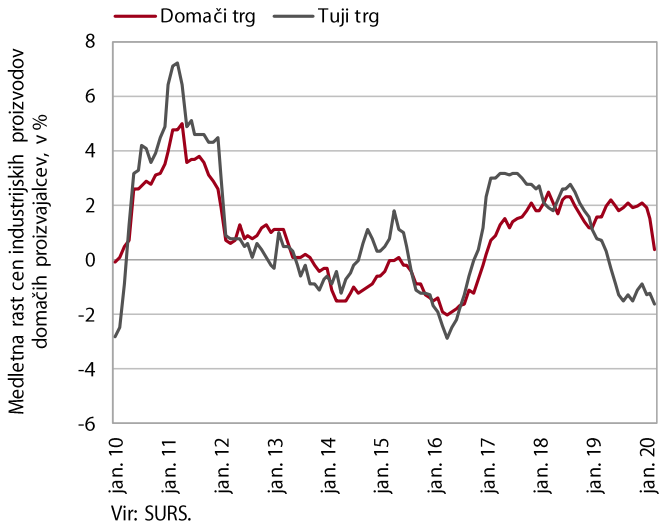

Cene industrijskih proizvodov slovenskih proizvajalcev so bile marca, po več kot treh letih, medletno nižje (za 0,6 %). K nižjim cenam je največ prispevala izrazita umiritev rasti cen na domačem trgu, kjer so se zaradi ukrepov Vlade RS namenjenih blaženju posledic epidemije znižale cene električne energije. Nekoliko se je poglobil tudi padec cen v skupini surovin. Še nekoliko pa se je okrepila rast cen blaga za široko porabo. Na tujih trgih se je padec cen proizvodov slovenskih proizvajalcev nadalje nekoliko povečal, predvsem zaradi večjega padca cen v skupini blaga za široko porabo.

Turizem, februar – marec 2020

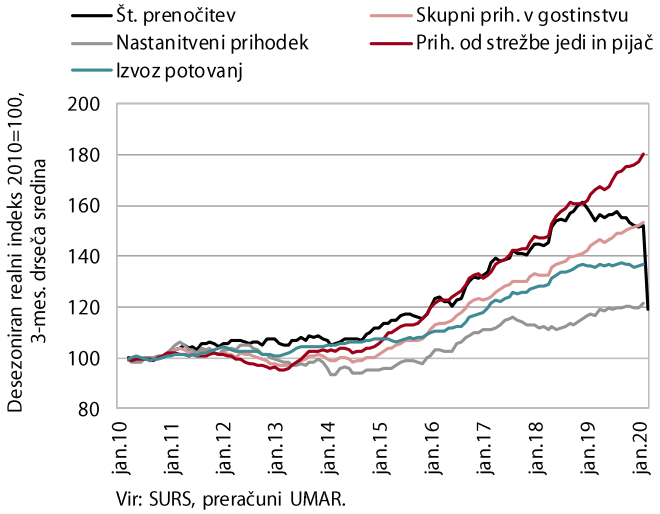

Zaradi epidemije koronavirusa je obisk turistov marca strmoglavil, kar se bo odrazilo na gostinskem prihodku, ki se je februarja sicer še povečal. Februarska rast je bila povezana z nadaljnjim trošenjem domačega prebivalstva ter rastjo prenočitev in potrošnje tujih turistov, izletnikov in tranzitnih potnikov. Epidemija koronavirusa se je februarja odrazila le pri zmanjšanju prenočitev azijskih turistov v Sloveniji (medletno skoraj za petino), prenočitve tujih turistov pa so bile skupaj medletno višje za 3,7 %. Z razširitvijo koronavirusa po Evropi in zaprtjem vseh gostinskih in nastanitvenih obratov v Sloveniji, pa se je število vseh prenočitev marca medletno zmanjšalo za dve tretjini, kar se bo močno poznalo tudi pri gostinskem prihodku.

DODATNE INFORMACIJE: telefon: 01 478 10 04, 030 451 939, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si

Trgovina, februar – marec 2020

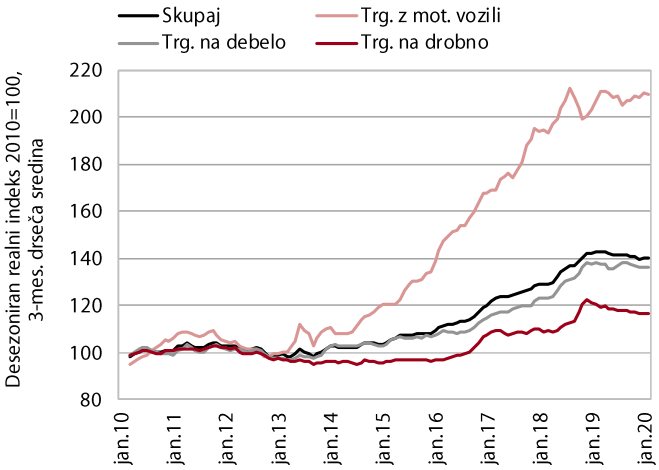

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Prodaja v trgovini je na začetku leta ostala podobna kot ob koncu lanskega leta, marca pa je v nekaterih segmentih močno upadla. Na ugodna gibanja v prvih dveh mesecih sta vplivali nadaljnja umirjena rast zasebne potrošnje in visoka aktivnost v nekaterih panogah, ki so povezane s trgovino (predelovalne dejavnosti, gradbeništvo, promet idr.). Z razširitvijo epidemije koronavirusa v Slovenijo in zaprtjem prodajaln z nenujnim blagom sredi marca, so se razmere v trgovini močno spremenile. Prodaja v trgovinah z živili, ki se je že februarja pod vplivom negotovosti močno povečala, se je po predhodnih podatkih zvišala tudi marca. Nasprotno so zaradi zaprtja prodajaln z nenujnim blagom marca močno upadli prihodki v trgovini na drobno z neživili (za več kot četrtino) in v trgovini z motornimi vozili (za več kot tretjino).

Tržne storitve, februar 2020

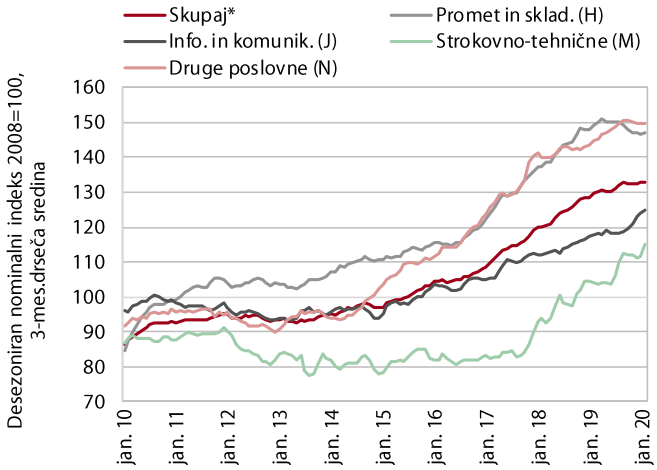

Vir: SURS, preračuni UMAR. Opomba: *Z nepremičninami in gostinstvom.

Šibka rast prihodka tržnih storitev se je nadaljevala tudi februarja, ko še ni bilo prisotnega vpliva širitve koronavirusa, v nadaljnjih mesecih pričakujemo upad. Prihodek v *prometu* in *drugih poslovnih* dejavnostih je februarja ostal na ravni doseženi ob koncu lanskega leta. Ob rasti izvoznih prihodkov v računalniških storitvah je bila rast prihodka v *informacijsko-komunikacijskih* dejavnostih še visoka. Zaradi znatne rasti v arhitekturno-projektantskih storitvah pa se je rast v *strokovno-tehničnih* dejavnostih celo pospešila. Pričakujemo, da bo imela manjša gospodarska aktivnost v Sloveniji in EU v marcu in aprilu precejšen negativen vpliv na storitvene dejavnosti, še zlasti prometne in poslovne.

DODATNE INFORMACIJE: telefon: 01 478 10 04, 030 451 939, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si

Izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2018 Q3	2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
BDP, realno	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-1)[3]	1,0	0,8	0,5	0,0	0,8	0,4
	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-4)	4,6	3,8	3,3	2,5	2,4	1,7
Zasebna potrošnja, realno	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-1)[3]	0,3	1,7	0,4	0,8	0,1	0,1
	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-4)	2,0	2,8	2,5	3,8	3,2	1,2
Potrošnja države, realno	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-1)[3]	0,6	1,3	0,5	-1,3	3,0	-4,0
	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-4)	3,2	4,0	3,9	1,1	3,4	-2,0
Bruto investicije, realno	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-1)[3]	2,6	1,1	-2,2	-1,7	7,3	-2,8
	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-4)	14,9	6,4	0,4	-1,5	5,5	0,1
Izvoz proizvodov in storitev, realno	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-1)[3]	0,2	3,0	0,9	1,1	-0,5	-0,6
	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-4)	4,1	5,4	5,6	6,0	5,3	0,9
Uvoz proizvodov in storitev, realno	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-1)[3]	-0,4	4,0	0,5	0,9	0,9	-2,8
	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-4)	4,5	5,4	4,7	5,9	7,4	-0,8

				2019 m 11	2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4
Trgovinska bilanca[1]	14.04.2020	14.05.2020	mio EUR	133,1	-63,9	134,0	366,9	:	:
Tekoči račun[1]	14.04.2020	14.05.2020	mio EUR	314,9	115,3	255,2	500,9	:	:
Izvoz blaga, realno[2]	10.04.2020	08.05.2020	% (M/M-1)[4]	1,5	-8,9	15,6	-2,1	:	:
	10.04.2020	08.05.2020	% (M/M-12)	5,3	4,9	11,2	12,7	:	:
Uvoz blaga, realno[2]	10.04.2020	08.05.2020	% (M/M-1)[4]	-4,9	5,3	-0,2	-1,9	:	:
	10.04.2020	08.05.2020	% (M/M-12)	4,1	14,0	6,7	7,8	:	:

				2019 m 11	2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4
Inflacija (CPI)	31.03.2020	30.04.2020	% (M/M-1)	0,1	-0,2	-0,9	0,7	-0,8	:
	31.03.2020	30.04.2020	% (M/M-12)	1,4	1,8	2,1	2,0	0,5	:

				2019 m 11	2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4
Bruto plača na zaposlenega, nominalno	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-1)	9,0	-2,2	-2,6	-0,4	:	:
	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-12)	4,7	4,1	4,5	5,0	:	:
- zasebni sektor	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-1)	11,2	-4,5	-2,1	0,6	:	:
	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-12)	3,4	3,8	5,3	6,1	:	:
- javni sektor	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-1)	5,1	1,8	-3,6	-2,0	:	:
	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-12)	7,3	4,9	3,2	3,2	:	:
- od tega sektor država	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-1)	2,6	1,9	-0,4	-1,9	:	:
	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-12)	8,5	7,5	4,2	3,4	:	:

				2019 m 11	2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4
Delovno aktivni	16.04.2020	18.05.2020	% (M/M-1)[4]	0,1	0,8	-0,6	0,1	:	:
	16.04.2020	18.05.2020	% (M/M-12)	2,0	2,0	1,5	1,5	:	:
Registrirane brezposelne osebe	03.04.2020	06.05.2020	% (M/M-1)[4]	-0,4	-0,2	0,2	-0,9	5,7	:
	03.04.2020	06.05.2020	% (M/M-12)	-4,9	-4,1	-3,6	-4,1	1,7	:
Stopnja registrirane brezposelnosti	16.04.2020	18.05.2020	%	7,4	7,7	8,2	7,9	:	:

				2018 Q3	2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Zaposlenost, ADS	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-1)[5]	0,3	0,3	0,5	-0,4	-1,1	0,6
	28.02.2019	29.05.2019	% (Q/Q-4)	1,7	1,2	1,5	0,7	-0,8	-0,4
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	28.02.2019	29.05.2019	%	5,0	4,4	4,8	4,2	4,8	4,0

				2019 m 11	2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	07.04.2020	21.04.2020	% (M/M-1)	0,1	0,1	0,1	0,3	:	:
	07.04.2020	21.04.2019	% (M/M-12)	2,0	2,1	1,9	1,5	:	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	10.04.2020	11.05.2020	% (M/M-1)[3]	-0,7	-1,4	2,6	1,5	:	:
	10.04.2020	11.05.2020	% (M/M-12)	0,2	5,0	1,5	5,0	:	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-1)[3]	-1,1	-1,1	14,0	6,8	:	:
	15.04.2020	15.05.2020	% (M/M-12)	-8,7	2,9	11,7	9,0	:	:
Prihodek v trgovini, realno	24.04.2020	27.05.2020	% (M/M-1)[3]	-0,6	0,3	2,0	-2,3	:	:
	24.04.2020	27.05.2020	% (M/M-12)	-2,9	-0,4	0,2	0,0	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, nominalno	24.04.2020	27.05.2020	% (M/M-1)[3]	0,2	0,2	0,1	0,2	:	:
	24.04.2020	27.05.2020	% (M/M-12)	1,6	4,1	2,9	5,7	:	:

				2014	2015	2016	2017	2018	2019
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	31.03.2020	30.09.2020	% BDP	-5,5	-2,8	-1,9	0,0	0,7	0,5
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	31.03.2020	30.09.2020	% BDP	80,3	82,6	78,7	74,1	70,4	66,1

				2019 m 11	2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4
Kazalnik gospodarske klime[5], desezonirano	24.04.2020	25.05.2020	%[3]	2,3	3,0	4,0	5,1	-3,7	-39,5

				2019 m 11	2019 m 12	2020 m 1	2020 m 2	2020 m 3	2020 m 4
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	-0,401	-0,395	-0,391	-0,409	-0,419	:
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	0,14	0,21	0,22	0,04	0,32	:
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,1051	1,1113	1,1100	1,0905	1,1063	:

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: [1]Plačilnobilančna statistika BS. [2]Zunanjetrgovinska statistika SURS. [3]Desezonirano - SURS. [4]Desezonirano - UMAR. [5]Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

*Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in EMU gl.: http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/peeis

DODATNE INFORMACIJE: telefon: 01 478 10 04, 030 451 939, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si